

KONKURENCES PADOME

Blaumaņa ielā 5a, Rīga, LV-1011 ♦ Tālrunis 7282865 ♦ Fakss 7242141

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 1a

(Prot. Nr.3, 2.§)

2005.gada 13. janvārī

Par lietas neierosināšanu

Par a/s „Diena” 10.12.2004. iesniegumu

Konkurences padome 15.12.2004. saņēma (reģ. Nr.1071) a/s "Diena" 10.12.2004. iesniegumu Nr.3-23/171, kurā norādīts, ka tās pamatdarbība ir arī preses izdevumu piegādes pakalpojumi, kurus sniedz a/s "Diena" struktūrvienība Abonēšanas centrs "Diena" (turpmāk - ACD). Iesniedzējs uzskata, ka tiešais un galvenais ACD konkurents preses izdevumu piegādes pakalpojumu tirgū ir VAS "Latvijas pasts" (turpmāk - LP), turklāt LP minētajā tirgū ir dominējošs stāvoklis - tā tirgus daļa konkrētajā tirgū pārsniedz 60% (Latvijas Preses Izdevēju asociācijas dati).

LP ir izstrādājusi un 2004. gada septembrī preses izdevējiem Latvijā ir nosūtījusi sadarbības piedāvājumu preses izdevumu abonēšanas organizēšanā, to piegādē abonentiem Latvijā, kā arī laikrakstu un žurnālu realizācijā mazumtirdzniecībā 2005. gadā. Sadarbības piedāvājums paredz 2005. gada sadarbības līgumā preses izdevējam "(..) samazināt piegādes maksu par 10 % un/vai par 20% katram piegādes zonas tarifam attiecīgi pie nosacījuma, ja izdevējs nosaka, ka preses izdevuma abonementa pamatcenas Latvijas pasta gada sadarbības akcijas ietvaros "Abonē Pastā lētāk" ir attiecīgi zemākas par citos preses izdevumu piegādes tīklos noteikto pamatcenu par 10% un/vai 20%."

Līgumi ar izdevējiem ir noslēgti, informācija par preses izdevumu abonēšanas cenām iekļauta LP "Laikrakstu un žurnālu katalogā 2005. gadam".

LP ar preses izdevējiem, kuru izdotajiem preses izdevumiem tiek piemērota 10% un/vai 20% piegādes tarifu atlaide, noslēgto līgumu rezultātā vairāku preses izdevumu ("Latvijas Avīze", "Televīzijas Programma", "Sieviete" u.c.) abonementus 2005. gadam daļa klientu, kuri iepriekš preses izdevumus abonēja ACD, vēlas iegādāties LP, radot zaudējumus a/s "Diena".

To, ka ar šādiem līgumu ar izdevējiem noteikumiem LP vēlas panākt ACD sniegto preses izdevumu piegādes pakalpojumu apjoma samazināšanos, radot priekšrocības savai ekonomiskajai darbībai, parāda "Latvijas Avīzes" piemērs - tās abonēšanas cena LP palikusi iepriekšējā gada līmenī (Ls 47,00 gadā), bet, lai iegūtu LP piedāvāto atlaidi līdz 20% no piegādes maksas un izstumtu LP konkurentu no tirgus, izdevējs par 10% ir paaugstinājis "Latvijas Avīzes" abonēšanas cenu ACD.

Ievērojot iepriekš minēto, iesniedzējs uzskata, ka LP ar atsevišķiem izdevējiem:

- 1) noslēgto līgumu mērķis ir kavēt, ierobežot un deformēt konkurenci,
- 2) noslēgtajos līgumos iekļautajiem noteikumiem ir pieļāvis negodīgu konkurenci un savu dominējošo stāvokli izmanto, lai palielinātu ienākumus un nostiprinātu savu ietekmi tirgū, vājinot konkurentu.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, iesniedzējs lūdz:

- 1) veikt pārbaudi, vai LP ar atsevišķiem izdevējiem noslēgtajos līgumos nav aizliegtas vienošanās pazīmes,
- 2) veikt pārbaudi, vai LP darbībā nav saskatāmas negodīgas konkurences pazīmes,
- 3) veikt pārbaudi, vai LP darbībā nav saskatāmas dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas pazīmes,
- 4) veikt pārbaudi, vai LP darbībā nav saskatāmas ES konkurences tiesību iespējamais pārkāpums,
- 5) konstatējot LP darbībā ES konkurences tiesību iespējamo pārkāpumu, pieņemt lēmumu par pagaidu noregulējumu,
- 6) konstatējot aizliegtas vienošanās pazīmes un/vai negodīgas konkurences, un/vai dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas pazīmes, pieņemt lēmumu par pārkāpuma konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu konkurentam.

Izvērtējot iesniegumā esošo informāciju, Konkurences padome

k o n s t a t ē j a :

1. „Pasta likumā” noteikts, ka:

- Latvijas pasta uzdevums ir nodrošināt visu valsti aptveroša pasta pakalpojumu tīkla funkcionēšanu nolūkā radīt vienotu komunikāciju standartu Latvijā (22. panta pirmās daļas 1. punkts),
- Latvijas pastam ir tiesības izdarīt arī citas ar pasta sūtījumiem savienojamas operācijas, t.sk., pieņemt periodisko preses izdevumu pasūtījumus un veikt preses izdevumu piegādi abonentiem (22. panta trešās daļas 2. punkts).

LP nodrošina preses izdevumu abonēšanas un piegādes pakalpojumu sniegšanu visā Latvijas teritorijā, un pasta nodaļu kopējā apkalpošanas zona ir analoga Latvijas ģeogrāfiskajai teritorijai.

2. LP 16.09.2004. vēstulē Nr.36-14.1/133 „Par sadarbību 2005. gadā” (turpmāk – Vēstule Nr.1), kura tika nosūtīta preses izdevējiem pirms preses izdevumu abonēšanas kampaņas 2005. gadam sākuma, norādīts, ka:

1) - maksa par LP pieņemtā preses izdevuma abonēšanas organizēšanu, pieņemšanu un apstrādi noteikta Ls 0,08 mēnesī par katru izdevuma mēneša abonementu,

- preses izdevumu piegādes tarifi ir noteikti trim piegādes zonām un ir atkarīgi no preses izdevuma formāta, abonētās tirāžas un periodiskuma;

2) LP piedāvā preses izdevējiem:

- noteikt maksu par LP pieņemtā preses izdevuma abonēšanas organizēšanu, pieņemšanu un apstrādi – Ls 0,063 mēnesī par katru izdevuma mēneša abonementu,

- samazināt piegādes maksu par 10% un/vai 20% katram piegādes zonas tarifam attiecīgi pie nosacījuma

ja izdevējs nosaka, ka preses izdevuma abonementa pamatcenas, LP gada sadarbības akcijas ietvaros „Abonē pastā lētāk”, ir attiecīgi zemākas par citos preses izdevumu piegādes tīklos noteikto pamatcenu par 10% un/vai 20%. Piegādes un apstrādes tarifu atšķirības saglabājas tik ilgi, cik ilgi pastāv abonementa cenu atšķirība.

3. Iepazīstoties ar Vēstulē Nr.1 preses izdevējiem izteikto LP piedāvājumu samazināt preses izdevumu piegādes maksu par 10% un/vai 20% katram piegādes zonas tarifam attiecīgi pie nosacījuma, ja izdevējs nosaka, ka preses izdevuma abonementa pamatcenas LP sadarbības akcijas ietvaros „Abonē pastā lētāk” ir attiecīgi zemākas par citos preses izdevumu piegādes tīklos noteikto pamatcenu par 10% un/vai 20%, un saskatot minētajā LP piedāvājumā iespējamu Konkurences likuma pārkāpumu, a/s „Diena” 07.10.2004. (vēstule Nr.3-23/118) vērsās pie LP ar mērķi – novērst pieļauto Konkurences likuma pārkāpumu.

LP atbilde a/s „Diena” sniegta 18.10.2004. vēstulē Nr.01-10.2/337, norādot, ka „(..) LP, nosūtot sadarbības piedāvājumu preses izdevumu izdevējiem Latvijā ar vienādiem piegādes tarifiem visiem tirgus dalībniekiem, ir rīkojies atbilstoši godīgas konkurences priekšnosacījumiem, un izdevēja izvēli pieņemt konkrēto piedāvājumu, samazinot savas abonētu pamatcenas vai nesamazinot, Latvijas pasts nekādā veidā neietekmē”.

Konkurences likuma 18. pantā ir noteikts, ka negodīga konkurence ir aizliegta, un par negodīgu konkurenci ir uzskatāmas darbības, kuru rezultātā tiek pārkāpti normatīvie akti vai godīgas saimnieciskās darbības paražas un ir radusies vai varētu rasties konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana.

Vienas un tās pašas darbības nevar tikt vienlaicīgi izvērtētas gan pēc Konkurences likuma 11. vai 13. un 18. panta, jo Konkurences likuma 11. un 13. panta normas ir uzskatāmas par speciālām attiecībā pret Konkurences likuma 18. panta normām, tāpēc lietas ierosināšana par Konkurences likuma 18. panta pārkāpumu šajā gadījumā būtu nepamatota. A/s „Diena” iesniegums nesatur arī informāciju par pierādījumiem, kas liecinātu par citām LP darbībām, kas, iespējams, varētu būt Konkurences likuma 18. panta pārkāpums.

4. Eiropas Kopienas Dibināšanas līguma (turpmāk tekstā EK Līguma):

- 81. panta pirmajā daļā noteikts, ka „(..) ir uzskatāms par nesaderīgu ar kopējo tirgu un tāpēc ir aizliegts: visi nolīgumi uzņēmumu starpā, uzņēmumu un apvienību lēmumi un saskaņotas darbības, kuras var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm un kuru mērķis vai sekas kopējā tirgū kavē, ierobežo vai deformē konkurenci (..)”;

- 82. pantā noteikts, ka „vienam vai vairākiem uzņēmumiem, kam ir dominējošais stāvoklis kopējā tirgū vai būtiskā tā daļā, šī stāvokļa ļaunprātīga izmantošana ir aizliegta kā nesaderīga ar kopējo tirgu tiktāl, ciktāl tā var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm”.

Saskaņā ar EK Līguma 81. un 82. pantā noteikto, minētās normas ir attiecināmas uz uzņēmumu darbībām, kuras var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm.

A/s „Diena” 15.12.2004. iesniegumā norādīts, ka LP „(..) preses izdevējiem Latvijā nosūtījusi sadarbības piedāvājumu preses izdevumu abonēšanas organizēšanā, to piegādē abonentiem Latvijā (..)”. Izvērtējot LP „Laikrakstu un žurnālu katalogā 2005. gadam” norādīto, Konkurences padome secina, ka LP akcijas „Abonē izdevīgāk” ietvaros abonentiem tiek piedāvāti republikāniskie laikraksti un žurnāli latviešu un krievu valodā, kā arī Latvijas reģionālie (rajonu, novadu) preses izdevumi. Tādējādi preses izdevumu abonēšanas un piegādes tarifu atlaides attiecas tikai uz Latvijas republikāniskajiem un reģionālajiem preses izdevumiem, nevis ārvalstu presi.

LP, piemērojot 10% un/vai 20% abonēšanas un piegādes tarifu atlaides, tās attiecinā uz tikai LP sniegtajiem preses izdevumu abonēšanas un piegādes pakalpojumiem Latvijas teritorijā Latvijas preses izdevēju izdotajiem preses izdevumiem, tāpēc konkrētā LP darbība vērtējama kā darbība Latvijas tirgū, kurai nav raksturīga pārrobežu ietekme.

Ņemot vērā valodas barjeru un to, ka Latvijas republikāniskajos un reģionālajos preses izdevumos ietvertā informācija lielākoties ir aktuāla tikai Latvijas iedzīvotājiem, tad augstākminēto preses izdevumu abonēšana un piegāde nav pakalpojums, kas nozīmīgos apjomos varētu tikt sniegts klientiem citās ES dalībvalstīs.

Ņemot vērā augstākminēto un to, ka a/s „Diena” iesniegums nesatur citu informāciju, kas liecinātu par LP darbību iespējamo ietekmi uz tirdzniecību starp

dalībvalstīm, lietas ierosināšana par EK Līguma 81. un 82. panta iespējamo pārkāpumu būtu nepamatota.

5. Konkurences likuma 30. panta pirmajā daļā norādīts, ka Konkurences padome var pieņemt pagaidu noregulējumu, ja tās rīcībā ir pierādījumi, kas liecina par Eiropas Savienības konkurences tiesību iespējamo pārkāpumu, un šā pārkāpuma neizbeigšana var nodarīt būtisku un neatgriezenisku kaitējumu konkurencei. Tā kā LP darbībās nav saskatāmas EK Līguma 81. un 82. pantā noteiktā aizlieguma tiesiskā sastāva pazīmes, Konkurences padome secina, ka nav pamata lēmuma pieņemšanai par pagaidu noregulējumu.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, EK Līguma 81. un 82. pantu, Konkurences likuma 6. panta pirmās daļas 1. punktu, 8. panta pirmās daļas 1. punktu, 18. panta pirmo un otro daļu, 23. panta trešo un ceturto daļu, 30. panta pirmo daļu, Konkurences padome

n o l ē m a:

- 1) neierosināt lietu par Konkurences likuma 18. pantā noteiktā negodīgas konkurences aizlieguma iespējamo pārkāpumu LP darbībās,
- 2) neierosināt lietu par Eiropas Kopienas Dibināšanas līguma 81. un 82. pantā noteikto aizliegumu iespējamo pārkāpumu LP darbībās.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8. panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Priekšsēdētāja v.i.

T.Jefremova